

Fimmtudaginn 23. september 1993.

Nr. 262/1991. **Afurðastöðin í Búðardal hf.**

(Ragnar Aðalsteinsson hrl.)

gegn

Hólmfríði Hauksdóttur

(Hjalti Steinþórsson hrl.).

Skuldamál. Endurgreiðsla. Vanheimild.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Guðrún Erlendsdóttir, Garðar Gíslason og Gunnar M. Guðmundsson.

Áfrýjandi skaut máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 25. júní 1991 og krefst sýknu af kröfum stefndu og málskostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefnda krefst staðfestingar hins áfrýjaða dóms að öðru leyti en því, að frá dæmdum fjárhæðum dragist 21.388 krónur, er stefnda fékk greiddar upp í kröfu sína við lok skipta í þrotabúi Kaupfélags Hvammsfjarðar 15. desember 1992. Þá krefst stefnda málskostnaðar fyrir Hæstarétti.

Stefnda fullyrðir í aðilaskýrslu sinni fyrir dómi, að hún hafi hvorki óskað eftir rekstrarláni hjá Kaupfélagi Hvammsfjarðar á árinu 1988 né áður og hún hafi hafnað sérstaklega slíkri lántöku á því ári, að líkindum í símtali í mars. Er hún fékk í hendur yfirlitsreikning frá kaupfélaginu í júní 1988 vegna viðskipta í maí á því ári, hafi sér fyrst orðið ljóst, að sér hafði verið úthlutað rekstrarláni. Kveðst hún hafa hringt í kaupfélagið í lok júní og vakið athygli á þessu. Jafnframt hafi hún beðið um, að lánið yrði bakfært á viðskiptareikningi sínum, áður en sér yrði sendur yfirlitsreikningur vegna júlí. Hún kveðst hafa mótmælt í samtali við Ólaf Sveinsson, framkvæmdastjóra áfrýjanda, er sér varð ljóst, að áfrýjandi hafði í október 1988 greitt Búnaðarbanka Íslands af inneign sinni á viðskiptareikningi hjá áfrýjanda fjárhæð, er svaraði til umrædds rekstrarláns með vöxtum. Hann hafi lofað leiðréttingu á þessu. Stefnda kveðst hafa átt inni á viðskiptareikningi sínum hjá Kaupfélagi Hvammsfjarðar á þeim tíma, er hér skiptir máli, mun hærri fjárhæð en rekstrarláninu nam.

Samkvæmt reikningsyfirliti Kaupfélags Hvammsfjarðar til stefndu 31. október 1988 nam inneign hennar hjá félaginu á þeim tíma 260.531,31 krónu, en á reikningsyfirliti þessu er rekstrarlánið fært sem inneign til viðbótar þeirri fjárhæð, en það nam með vöxtum 157.765,60 krónum.

Ólafur Sveinsson var framkvæmdastjóri Kaupfélags Hvammsfjarðar fram til 16. júní 1989, er félagið var tekið til gjaldþrotaskipta. Frá 13. september 1988 var hann jafnframt framkvæmdastjóri áfrýjanda. Í skýrslu fyrir dómi kveðst hann ekki minnst þess, að stefnda hafi afþakkað rekstrarlán á árinu 1988. Hins vegar minnst hann þess, að hún hafi í símtali þá um haustið kvartað „yfir þessum gjörningi afurðastöðvarinnar“. Kveður hann stefndu ekki hafa tekið gildar þær skýringar, er hann gaf vegna kvörtunar hennar. Ólafur greinir frá því, að á árinu 1985 hafi margir bændur, sem nægilegt rekstrarfé áttu á viðskiptareikningum sínum hjá Kaupfélagi Hvammsfjarðar, kvartað yfir innborgun rekstrarlána á viðskiptareikninga sína. Hafi það orðið til þess, að 1986 og 1987 sendi kaupfélagið dreifibréf með tilmælum um, að þeir viðskiptamenn létu vita, sem ekki óskuðu eftir rekstrarlánnum. Það hafi hins vegar ekki verið gert á árinu 1988, og hafi rekstrarlán þá verið færð á viðskiptareikninga bænda, án þess að þeir væru áður um það spurðir. Ólafur kveður svo hafa virst sem viðskiptamenn kaupfélagsins og áfrýjanda væru sammála um, að áfrýjandi endurgreiddi Búnaðarbanka Íslands rekstrarlánin af inneign þeirra hjá áfrýjanda. Af framburði Ólafs Sveinssonar verður ráðið, að sá háttur, sem á var hafður við endurgreiðslu rekstrarláns þess, er stefndu var úthlutað, hafi ekki verið í samræmi við viðskiptavenju, heldur þvert á móti.

Með skírskotun til þess, sem að framan er rakið, verður fallist á það með stefndu, að áfrýjanda hafi verið óheimilt að greiða Búnaðarbanka Íslands umrætt rekstrarlán af inneign hennar hjá félaginu án samþykkis hennar. Gerði áfrýjandi það algerlega á eigin ábyrgð. Þykir stefnda, eins og atvikum er háttað, hafa fært að því nægar líkur, að þessi ráðstöfun hafi vegna gjaldþrots Kaupfélags Hvammsfjarðar valdið henni tjóni, er nemi kröfufjárhæðinni í málinu. Ber því að taka kröfu stefndu til greina að frá dreginni áður nefndri innborgun. Þessari niðurstöðu fær ekki hnekkt kröfulýsing

stefndu í þrotabú Kaupfélags Hvammsfjarðar, enda var hún eðlileg öryggisráðstöfun, eins og á stóð, og áfrýjanda til hagsbóta.

Samkvæmt þessu ber að dæma áfrýjanda til að greiða stefndu 136.377,60 krónur (157.765,60 - 21.388) með vöxtum, eins og í dómsorði greinir.

Rétt er, að áfrýjandi greiði stefndu samtals 140.000 krónur í málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti. Við ákvörðun málskostnaðar hefur ekki verið tekið tillit til virðisaukaskatts.

D ó m s o r ð:

Áfrýjandi, Afurðastöðin í Búðardal hf., greiði stefndu, Hólmfríði Hauksdóttur, 136.377,60 krónur með dráttarvöxtum samkvæmt III. kafla vaxtalaga nr. 25/1987 af 157.765,60 krónum frá 1. janúar 1989 til 15. desember 1992, en af 136.377,60 krónum frá þeim degi til greiðsludags. Vextina má leggja árlega við höfuðstól, í fyrsta skipti 1. janúar 1990.

Áfrýjandi greiði stefndu samtals 140.000 krónur í málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti.

Dómur aukadómþings Dalasýslu 27. mars 1991.

Mál þetta, sem höfðað er af Elvari Erni Unnsteinssyni hdl., kt. 170158-7419, f. h. Hólmfríðar Hauksdóttur, kt. 040238-3449, Arnarstöðum, Stykkishólmi, gegn Svavari Jenssyni, kt. 070653-3899, Hrappsstöðum, Dalasýslu, f. h. Afurðastöðvarinnar í Búðardal hf., kt. 560988-1179, sem stjórnarformanni félagsins til heimtu skuldar vegna inneignar á viðskiptareikningi fyrir árið 1988 með stefnu, út gefinni 27. október 1989, var þingfest hér fyrir réttinum 22. nóvember 1989 og dómtekið að loknum munnlegum flutningi þess 22. mars, s. 1.

Dómkröfur stefnanda.

1. að stefndi verði dæmdur til að greiða stefnanda skuld, að fjárhæð 172.626,23 kr., auk [nánar tilgreindra dráttarvaxta og málskostnaðar].

Við aðalflutning máls þessa lagði stefnandi fram nýja og breytta kröfugerð. Þar er höfuðstóll dómkröfu stefnanda lækkaður í 157.765,60 kr. og dráttarvaxta krafist af þeirri fjárhæð frá 1. janúar 1989 til greiðsludags. Jafnframt féll stefnandi frá kröfu um 12% söluskatt af málskostnaði og krefst nú 24,5% vsk. á málskostnað með vísan til breyttrar löggjafar um

skattheimtuna. Aðrir liðir í upphaflegum kröfum stefnanda standa óbreyttir. Þá lagði stefnandi fram málskostnaðarreikning, að fjárhæð alls 120.843 kr., þ. m. t. vsk.

Dómkröfur stefnda.

1. aðallega, að stefndi verði algjörlega sýknaður af öllum kröfum stefnanda,

2. til vara, að stefndi verði aðeins dæmdur til að greiða stefnanda 8.844 kr. ásamt dráttarvöxtum skv. III. kafla vaxtalaga frá 20. október 1989 til greiðsludags,

3. í báðum tilvikum, að stefnandi verði dæmdur til að greiða stefnda málskostnað skv. gjaldskrá LMFÍ eða skv. málskostnaðarreikningi, sem lagður verði fram við aðalmeðferð málsins,— enn fremur, að málskostnaður beri vexti skv. III. kafla laga nr. 25/1987 frá 15. degi eftir dómsuppsögu til greiðsludags.

Við aðalflutning málsins féll stefndi frá varakröfu sinni með vísan til breyttrar kröfugerðar stefnanda.

Málavextir.

Vorið 1988 tók Kaupfélag Hvammsfjarðar, Búðardal, venju samkvæmt lán hjá Búnaðarbanka Íslands, og var lánsféð endurlánað framleiðendum á búfjárvöruframleiðslusvæði kaupfélagsins í formi rekstrarlána. Var endurlánveitingunni hagað þannig í hverju tilviki, að lánsféð var fært viðkomandi framleiðanda til tekna á viðskiptareikningi hans hjá kaupfélaginu, og var stefnandi máls þessa einn þeirra.

Kaupfélag Hvammsfjarðar átti um þessar mundir í nokkrum rekstrarerfiðleikum og annaðist m. a. af þeim sökum ekki haustslátrun árið 1988, heldur seldi þá um sumarið sláturhús og frystihús sín stefnda, sem annaðist haustslátrun það ár og síðan.

Stefnandi lagði sauðfjárafurðir sínar inn hjá stefnda haustið 1988, og endurgreiddi stefndi af verðmæti þeirra rekstrarlánið, sem Kaupfélag Hvammsfjarðar hafði veitt stefnanda fyrr um árið, til Búnaðarbanka Íslands.

Málsástæður og lagarök stefnanda.

Stefnandi reisir dómkröfur sínar á því, að stefnda hafi verið óheimilt að gjaldfæra viðskiptareikning hennar hjá stefnda fyrir greiðslu rekstrarláns, að fjárhæð 157.765 kr., sem Kaupfélag Hvammsfjarðar hafi tekið í óþökk hennar árið 1988.

Um lagarök fyrir dómkröfum sínum vísar stefnandi auk almennra reglna kröfuréttarins um greiðsluskilyldu skuldara til ákvæða laga nr. 46/1985, sbr. 29. gr., sérstaklega 2. tl.

Stefnandi reisir kröfu sína um málskostnað úr hendi stefnda á því, að tilurð máls þessa sé einungis orðin vegna vanefnda stefnda á greiðsluskyldu hans.

Kröfu um dráttarvexti reisir stefnandi á ákvæðum III. kafla laga nr. 25/1987, sérstaklega 10., 12. og 14. gr. laganna.

Málsástæður og lagarök stefnda.

Stefndi reisir sýknukröfu sína á því, að venja hafi staðið til þess í lögskiptum Kaupfélags Hvammsfjarðar og framleiðenda, þ. á m. stefnanda, að veita þeim framleiðendum rekstrarlán, sem lagt hafi inn afurðir haustið áður, nema viðkomandi óskaði séstaklega eftir því, að lán yrði ekki tekið. Stefnandi hafi ekki verið meðal þeirra, sem það gerðu. Þá hafi einnig verið venja og fullt samkomulag um það milli sömu aðila að færa lánveitinguna til tekna á viðskiptareikningi þess framleiðanda, sem í hlut ætti, hjá kaupfélaginu. Endurgreiðslur hafi síðan farið fram að hausti við veðsetningu haustafurða hjá hverjum sláturleyfishafa. Rekstrarlán það, sem Búnaðarbanki Íslands hafi veitt Kaupfélagi Hvammsfjarðar og kaupfélagið síðan endurlánað stefnanda, hafi því hvílt sem veð á hinum innlögðu sauðfjárafurðum. Stefnda hafi því verið rétt og skylt gagnvart veðhafa að aflétta veðinu með því að greiða áhvílandi rekstrarlán og fá það síðan endurgreitt frá stefnanda.

Um lagarök fyrir dómkröfum sínum vísar stefndi til almennra reglna samninga- og kröfuréttar auk 29. gr. laga nr. 46/1985 og ákvæða laga nr. 18/1887, sérstaklega 5. mgr. 4. gr. laganna.

Kröfu um málskostnað reisir stefndi á 1. mgr. 177. gr., sbr. 184. gr. laga nr. 85/1936, og kröfu um dráttarvexti á málskostnað á 3. mgr. 175. gr. sömu laga, sbr. og III. kafla laga nr. 25/1987.

Niðurstaða.

Í gögnum máls þessa og við flutning þess hefur verið fram á það sýnt, að háttur sá, sem Kaupfélag Hvammsfjarðar hafði á lántökum hjá Búnaðarbanka Íslands, og sú ráðstöfun kaupfélagsins á lánsfénu að endurlána það framleiðendum með þeim hætti, sem lýst er hér að ofan, er sambærilegur við það, sem almennt tíðkast hjá sláturleyfishöfum víðs vegar um landið.

Af málflutningi aðila hér fyrir dómi verður það ráðið, að framkvæmd þessi styðjist ekki við bein lagafyrirmæli, heldur sé hér um að ræða tilhögun, sem helgist af áralangri venju. Um framkvæmdina sé að jafnaði einhugur framleiðenda og sláturleyfishafa, sem grundvallist á föstum viðskiptum þessara aðila til lengri tíma. Vísast um þessi atriði m. a. til bréfa fjögurra sláturleyfishafa, sem stefnandi hefur lagt fram og er að finna í

gögnum málsins á dskj. nr. 36, svo og að hluta til greinargerðar Ólafs Sveinssonar, framkvæmdastjóra stefnda, á dskj. nr. 8.

Stefnandi vísar til þess í málflutningi sínum, að auk þess að hafa aldrei tekið rekstrarlán fyrr né síðar hafi hún á vordögum 1988 sérstaklega farið þess á leit við Kaupfélag Hvammsfjarðar, að ekki yrðu tekin rekstrarlán í sínu nafni það ár, og síðan mótmælt lánveitingunni, er henni varð um hana kunnugt.

Enda þótt Ólafur Sveinsson, sem var kaupfélagsstjóri Kaupfélags Hvammsfjarðar á þeim tíma, er hið umdeilda rekstrarlán var tekið, hafi gefið skýrslu hér fyrir dómi, er Kaupfélag Hvammsfjarðar ekki aðili máls þessa. Verður því ekki tekin afstaða til þessarar málsástæðu stefnanda hér, og er henni með vísan til meginreglna réttarfarslaga um aðild að einkamálum vísað frá dóminum.

Samkvæmt framansögðu er að öðru leyti ekki ágreiningur með málsaðilum um framkvæmd lánaþyrirgreiðslunnar. Undirrót ágreiningsins er á hinn bóginn að rekja til þeirra afbrigðilegu aðstæðna, sem sköpuðust við það, að annar sláturleyfishafi, þ. e. stefndi, annaðist haustslátrun umrætt sinn í stað þess sláturleyfishafa, sem stóð að lánaþyrirgreiðslunni, þ. e. Kaupfélags Hvammsfjarðar.

Stefnandi heldur því fram, að það, sem hafi valdið sér tjóni því, er hún hyggst fá bætt með málshöfðun þessari, sé, að við endurgreiðslu lánsfjárens var ekki fylgt því greiðsluferli, sem fylgt var við lánveitinguna, með þeim hætti, að stefndi greiddi kaupfélaginu og kaupfélagið endurgreiddi bankanum, heldur greiddi stefndi beint til viðskiptabanka kaupfélagsins. Kaupfélagið bakfærði samhliða þeirri greiðslu upphaflegu lántökuna frá bankanum í bókhaldi sínu. Afleiðing þessarar bókhaldsaðferðar verði sú, að stefnandi, sem átti hærri innstæðu á viðskiptareikningi sínum hjá kaupfélaginu en nam endurgreiðslu rekstrarlánsins, glati tækifæri sínu til að jafna skuldinni vegna rekstrarlánsins við inneign sína hjá kaupfélaginu og fá greidda óskerta innlögn sína á sauðfjárafurðum þeim, er hún lagði inn hjá stefnda, beint frá honum.

Í tilvitnaðri greinargerð Ólafs Sveinssonar á dskj. nr. 8 kemur m. a. fram, að flytji framleiðandi sig milli sláturleyfishafa, beri nýja sláturleyfishafanum að gera upp allar skuldir framleiðandans við hinn fyrri. Hefði þetta verið gert, strax og ljóst var, að stefndi myndi annast slátrun í stað kaupfélagsins, hefði niðurstaðan orðið sú, þar sem stefnandi átti hærri innstæðu hjá kaupfélaginu, sem var „fyrri sláturleyfishafinn“, en nam skuld kaupfélagsins við Búnaðarbankann vegna rekstrarlánsins, að engar greiðslur hefðu farið fram frá stefnda til kaupfélagsins, heldur hefði kaupfélagið orðið að sæta því að jafna endurgreiðslu lánsins við inneign stefnanda hjá því. Það er því greiðsla stefnda á rekstrarláninu til bankans og

þær bókhaldslegu aðgerðir stefnda og Kaupfélags Hvammsfjarðar, sem í kjölfar fylgdu og lýst er í tilvitnaðri greinargerð á dskj. nr. 8, sem valda því, að stefnanda er gert ókleift að fara skuldajafnaðarleiðina, sem áður er greint frá. Á hagsmunum stefnanda af skuldajöfnuði þessum hefði þó aldrei reynt, ef ekki hefði það komið til, að skömmu síðar var bú kaupfélagsins tekið til gjaldprotaskipta.

Stefnandi reisir málsástæðu sína um heimildarskort stefnda til greiðslunnar til bankans á því, að enginn veðsamningur hafi verið í gildi milli sín og bankans. Stefnandi heldur því raunar fram, að hún hafi ekki gert slíkan veðsamning við einn né neinn, þar sem hún hafi verið andvíg lán-tökunni frá upphafi.

Ólafur Sveinsson lýsir tilhögun veðsetningar fyrir rekstrarlánnum gagnvart viðskiptabönkum sláturleyfishafa þannig í tilvitnaðri greinargerð á dskj. nr. 8: „...Lán þetta hefur verið veitt af viðskiptabanka... sláturleyfishafa, sem síðan er ætlað að endurlána þetta til framleiðenda... Veð fyrir þessum lánnum hafa engin verið önnur en „veðsetning í þeim afurðum, sem lagðar eru inn hjá sláturleyfishafanum um haustið“.

Af þessari lýsingu verður ekki ráðið annað en það, að eini formlegi veðsamningurinn, sem gerður er í umræddri lánaþyrirgreiðslu, sé samningur sláturleyfishafa við viðskiptabanka, sem veðsetji þá viðskiptabankanum afurðir þær, er hann kemur til með að eignast við innlegg framleiðenda í sláturtíð. Þegar sláturleyfishafinn endurlánar framleiðendum lánsféð, er ekki gerður sérstakur veðsamningur, en með tilliti til þess, að það eru framleiðendurnir, sem eru aðnjótendur lánaþyrirgreiðslunnar, þykja öll sanngirnirök mæla með því, að líta verði svo á, að við endurlánveitingu sláturleyfishafa til framleiðenda stofnist hliðstæður samningur milli þeirra og lá til grundvallar veðsamningi sláturleyfishafans við viðskiptabankann, þ. e., að framleiðandinn setji sláturleyfishafanum, sem endurlánar honum rekstrarféð, væntanlegar afurðir af framleiðslu sinni á komandi hausti að veði fyrir endurgreiðslu lánsins.

Stefndi er þeirrar skoðunar, að sér hafi verið rétt og skylt að aflétta veðinu gagnvart bankanum með því að greiða skuld stefnanda beint til bankans. Þessi málsvörn stefnda byggist á þeim skilningi hans á framangreindu lánaþyrirgreiðsluferli, sem fram kemur m. a. í greinargerð hans á dskj. nr. 7, að við endurlán sláturleyfishafans til framleiðenda gangi framleiðendur inn í veðsamning sláturleyfishafans við bankann og við það stofnist beint veðsamningssamband milli framleiðenda og viðskiptabanka sláturleyfishafa.

Ólafur Sveinsson, framkvæmdastjóri stefnda, kvað það rétt í skýrslu sinni hér fyrir dómi, að ef framleiðandi, sem að vori hefur fengið rekstrarlán fyrir tilstilli eins sláturleyfishafa, leggur að hausti inn afurðir sínar hjá

öðrum sláturleyfishafa, ber hinum síðari að standa hinum fyrri skil á endurgreiðslu rekstrarlánsins, sem sá endurgreiðir aftur bankanum.

Með vísan til þess, að það er stefndi sjálfur, sem staðfestir, að þetta sé réttur framgangsmáti á endurgreiðsluferlinu, og þess, að fyrir liggur, að í tilviki því, sem hér er til umfjöllunar, var farin önnur leið, þykir ekki hjá því komist að fallast á það með stefnanda, að stefnda hafi brostið heimild til hinnar umdeildu endurgreiðslu rekstrarláns stefnanda til Bún-aðarbankans 15. október 1988. Vegna þess að stefnandi þykir hafa sýnt nægilega fram á, að þessi ráðstöfun stefnda hafi valdið stefnanda tjóni, sem nemur hinni umstefndu fjárhæð, ber að taka til greina kröfu hans um, að stefndi bæti honum það tjón.

Í munnlegum flutningi máls þessa vék lögmaður stefnda að því, að þar sem stefnandi hefði lýst kröfu í þrotabú Kaupfélags Hvammsfjarðar, sem næmi stefnufjárhæðum þessa máls, bæri að vísa stefnukröfum hennar frá aukadómþinginu, þar sem að öðrum kosti gæti svo farið, að stefnandi fengi kröfu sína tvígreidda.

Lögmaður stefnanda mótmælti þessari málsástæðu stefnda sem of seint fram kominni. Til vara, féllist dómurinn ekki á það, lýsti hann yfir því fyrir hönd umbjóðanda síns, að kæmi til þess, að stefnandi fengi greiðslu upp í lýsta kröfu sína úr þrotabúi Kaupfélags Hvammsfjarðar að loknum yfirstandandi gjaldþrotaskiptum, féllist stefnandi á, að sú greiðsla rynni til stefnda.

Gegn mótmælum stefnanda og með vísan til 3. mgr. 110. gr. laga nr. 85/1936 þykir ekki fært að fallast á, að framangreind málsástæða stefnda hljóti umfjöllun við úrlausn máls þessa, og er því hafnað.

Eftir framangreindum úrslitum ber stefnda að greiða stefnanda máls-kostnað, sem að mati dómsins þykir hæfilega ákveðinn 120.843 kr.

D ó m s o r ð:

Stefndi, Svavar Jensson, kt. 070653-3899, Hrappsstöðum, Dala-sýslu, f. h. Afurðastöðvarinnar í Búðardal hf., kt. 560988-1179, sem stjórnarformaður félagsins greiði stefnanda, Hólmfriði Hauksdóttur kt. 040238-3449, Arnarstöðum, Stykkishólmi, 157.765,60 kr. með 21,6% dráttarvöxtum af þeirri fjárhæð frá 1. 1. 1989 til 1. 3. 1989, 24,0% frá þeim degi til 1. 4. 1989, 33,6% frá þeim degi til 1. 5. 1989, 38,4% frá þeim degi til 1. 6. 1989, 42,0% frá þeim degi til 1. 7. 1989, 45,6% frá þeim degi til 1. 9. 1989, 40,8% frá þeim degi til 1. 10. 1989, 38,4% frá þeim degi til 1. 12. 1989, 40,8% frá þeim degi til 1. 2. 1990, 37,2% frá þeim degi til 1. 3. 1990, 30,0% frá þeim degi til 1. 4. 1990, 26,0% frá þeim degi til 1. 5. 1990, 23,0% frá þeim degi til 1. 10. 1990, 21,0% frá þeim degi til 1. 3. 1991, 23,0% frá

þeim degi til 1. 4. 1991, en með dráttarvöxtum samkvæmt ákvörðun Seðlabanka Íslands, sbr. lög nr. 25/1987, frá þeim degi til greiðsludags. Dráttarvextir leggist við höfuðstól hinnar dæmdu fjárhæðar á tólf mánaða fresti, í fyrsta sinn tólf mánuðum eftir upphafsdag vaxtanna.

Stefndi greiði stefnanda 120.843 kr. í málskostnað, og beri sú fjárhæð dráttarvexti samkvæmt ákvörðun Seðlabanka Íslands, sbr. lög nr. 25/1987, frá 15. degi eftir uppsögu dóms þessa til greiðsludags. Dráttarvextir leggist við höfuðstól málskostnaðar á tólf mánaða fresti, í fyrsta sinn tólf mánuðum eftir upphafsdag vaxtanna, allt innan fimmtán daga frá uppsögu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum.
